



# Nieuwsbrief Vereniging Oud Uitgeest

Jaargang 21 no. 2

november 2015

## Nieuws van de vereniging

### **Jaarboek Hutgheest 2015**

De Hutgheest 2015 staat voor het grootste deel in het teken van de herdenking van zeventig jaar bevrijding. Veel verschillende verhalen en dagboekfragmenten over de Tweede Wereldoorlog hebben wij voor u verzameld. Daarnaast nog een verhaal over het gelukkig niet doorgegangene plan om het Alkmaarder- en Uitgeestermeer in te polderen en over Uitgeester dienstplichtige soldaten die uitgezonden werden naar Nieuw Guinea.

### **Ledenvergadering**

De algemene ledenvergadering werd gehouden op dinsdag 12 mei jl. in de Smelterij, het historische gebouw op het terrein van de Stokkenfabriek van Zonjee. Na afloop gaf ons lid Kees de Wildt, secretaris en penningmeester van de Stichting Militair Erfgoed Amsterdam, een lezing over de 'Stelling van Amsterdam'. De 42 toehoorders nam hij mee op een boeiende tocht langs forten, batterijen, dijken en sluizen, waarbij uiteraard ook allerlei historische wetenswaardigheden de revue passeerden.

### **Fotopresentatie**

'Verdwenen bedrijfjes en neringdoenden' was het thema van de fotopresentatie die Bank Beentjes op 7 oktober jl. heeft gehouden in Dorpshuis De Zwaan. Dit was een jubileumactiviteit uitsluitend bedoeld voor de leden van onze vereniging. In een goed gevulde zaal boeide Bank zijn gehoor (ca. 100 personen) van begin tot eind. De sfeer was uitstekend, vooral vanwege de levendige respons van het publiek. Het was een bijzonder geslaagde avond.

### **Schenken aan de vereniging**

In de afgelopen periode mocht onze vereniging weer een aantal schenkingen ontvangen: onder meer foto's (J. de Goede, Lida Woudt), een overzicht van grafstenen in de NH kerk, notulenschrift kerkenraad (G. De Vries), foto's en persoonlijke documenten uit de nalatenschap van Trijntje Sluis (Gerrit Sluis), diverse boeken over Uitgeest (dhr. P. Blom uit Castricum), jaargang 1924 van Dagblad Kennemerland (C. van den Kommer), en documenten uit de nalatenschap van J.G. Hes (Rob Hes). Onze hartelijke dank hiervoor!

### **Dorpspomp**

Vrijdag 2 oktober jl. werd onder grote belangstelling de fraaie dorpspomp op het Regthuysplein officieel in werking gesteld.

Vervolgens droeg Wim Bakkum, de projectleider, de pomp over aan wethouder Jan Schouten. De wethouder sprak lovende woorden over dit initiatief. Wim heeft dit project inderdaad

voortvarend aangepakt. Vele sponsors, waaronder de gemeente Uitgeest en de Vereniging Oud Uitgeest, en allerlei medewerkers leverden hun bijdrage aan de bouw van de pomp. Daarnaast zijn de buurtbewoners actief betrokken bij het toezicht op 'hun' pomp.



### **Historische boekjes voor jong en oud**

Ter gelegenheid van het jubileum heeft de Vereniging Oud Uitgeest de boekjes *De Verdwenen Molens van Uitgeest en omstreken* en *Een Rondje Uitgeest* uitgegeven. Dinsdag 9 juni jl. werden ze door Antoine Tromp, wethouder Onderwijs en Jeugdzaken, in de openbare basisschool De Wissel overhandigd aan directrice Carola van der Eng. Tachtig leerlingen van de groepen zes tot en met acht luisterden aandachtig naar het verhaal van Tom de Kleijn, de auteur van beide boekjes. Straatnamen in de Kleis inspireerden hem tot de samenstelling van het 'Molenboekje' waarin de historie van bestaande en verdwenen molens uit Uitgeest en omstreken in 't kort wordt beschreven. Het 'Rondje Uitgeest' is in feite een puzzeltocht voor jong en oud langs allerlei locaties waar de geschiedenis van ons dorp nog tastbaar is. Een aantal exemplaren van beide boekjes is aangeboden aan alle basisscholen van Uitgeest. De inhoud ervan is ook te raadplegen op onze website via de rubriek *Varia*.

### **Koningsdag en Open Monumentendag**

Tijdens Koningsdag (27 april) werd het Regthuys door ruim honderd belangstellenden bezocht. Enkele bezoekers schreven zich zelfs in als lid. Daarentegen viel de belangstelling tijdens Open Monumentendag (zaterdag 12 september) wat tegen. Misschien moeten we volgend jaar uitwijken naar de zondag.

## Levensverhaal van oudere dorpsgenoten

In het kader van het 35-jarige jubileum van onze vereniging is het boek 'In gesprek met... deel 2' verschenen als vervolg op het succesvolle eerste deel dat in 2012 werd uitgebracht. Aan de hand van interviews heeft Bank Beentjes hierin het levensverhaal opgetekend



van tien dorpsgenoten die op één uitzondering na in de jaren twintig van de vorige eeuw zijn geboren. Al lezende krijgt men een aardige indruk hoe het er destijds aan toeging in een klein en voornamelijk agrarisch dorp.

Woensdag 22 april jl. werd het boek gepresenteerd tijdens een speciale bijeenkomst met geïnterviewden en hun familieleden. Voorzitter Theo Duivenvoorden heette de genodigden die in grote getale waren opgekomen, van harte welkom in de Smelterij. Namens de redactie belichtte Greet Enkt-Mors vervolgens enkele specifieke gebeurtenissen uit het leven van elke geïnterviewde. Daarbij werden schitterende foto's getoond die de nodige reacties uitlokten. De stemming zat er goed in. Daarna mocht Bank het boek persoonlijk overhandigen aan de mannen en vrouwen die hun levensverhaal hadden verteld. Inmiddels zijn al vele exemplaren verkocht. Overigens is het boek nog verkrijgbaar bij de Vereniging Oud Uitgeest en boekhandel Schuyt (€15,- per exemplaar). Wie zich dit jaar nog aanmeldt als lid, ontvangt het boek als cadeau.

## Werkgroep website en beeldbank

### Speciale thema's

Op de beeldbank is een verzameling ontstaan van speciale thema's. Dat zijn foto's, tekeningen en plattegronden rondom een thema. Bijvoorbeeld *Kerkgebouwen in Uitgeest*. Wij laten dan foto's en ander materiaal zien van de vijf kerken die ooit in Uitgeest hebben gestaan. Bij kerkgebouwen kunt u ook denken aan kleinere ruimtes voor samenkomst en gebed.

Kortgeleden zijn twee nieuwe thema's geplaatst. De eerste is *Schoolgebouwen aan de Langebuurt*. Vanaf het eerste gebouw van 1912 tot nu toe worden de uitbreidingen en wijzigingen van het complex in beeld gebracht. De tekeningen, plattegronden en jaartallen zorgen voor een historisch juist overzicht.

Het tweede thema is *Tuitgevels t'Uitgeest*. Het laat zien dat in de geschiedenis van Uitgeest bij nogal veel boerderijen en huizen aan de voor-, achter- en zijkant houten en bakstenen tuitgevels werden aangebracht. In een paar plaatsen in Noord-Holland kwam de tuitgevel relatief veel voor.

### Nieuwe vrijwilliger

Het in stand houden van de website en de beeldbank kost veel tijd. Daarom heeft het bestuur gezocht naar een hulp en is daarin geslaagd. Peter Savenije uit Castricum komt wekelijks in het Regthuys helpen met het computerwerk. En ook thuis is hij aan de slag gegaan.

We hopen mede met zijn hulp onze website en beeldbank nog functioneler en aantrekkelijker te maken voor allen die geïnteresseerd zijn in de geschiedenis van Uitgeest.

### Nieuwtjes tussen de nieuwsbrieven door

U ontvangt twee keer per jaar deze Nieuwsbrief. Daarin schrijven wij nieuwe zaken die naar onze inschatting voor u als geïnteresseerde in de historie van Uitgeest van belang kunnen zijn en lezenswaardig. Echter in de tussenliggende periode zijn er soms zaken te melden die, als we ze zouden opsparen voor de volgende Nieuwsbrief, alweer oude koek zijn. Om dit op te lossen ontvangt u indien uw e-mailadres bij het secretariaat bekend is af en toe een mail met de laatste nieuwtjes van de vereniging. Wilt u dit ook ontvangen? Geef dan uw e-mailadres door aan de secretaris.

[secretaris@ouduitgeest.nl](mailto:secretaris@ouduitgeest.nl)

### **Redactie**

Aan het eind van dit jaar zal Greet Enkt-Mors haar redactionele werkzaamheden beëindigen. Het bestuur en de redactieleden Arthur Groen en Herman Tervoort hebben veel bewondering voor de energieke en deskundige wijze waarop zij al vele jaren vorm geeft aan het redacteurschap, en zijn haar hiervoor dan ook zeer erkentelijk. Peter Savenije en Leo Brombacher, twee nieuwe sterren aan het firmament, zullen haar taken overnemen.

### **Tentoonstelling in de hal van het Gemeentehuis**

Vanaf medio januari 2016 zal in de hal van het gemeentehuis weer een prachtige tentoonstelling worden ingericht met als onderwerp 'De Meldijk te Kijk' waarbij diverse thema's van deze voor Uitgeest zo belangrijke straat aan de orde zullen komen. U mag dit prachtige schouwspel niet missen. De opening van deze tentoonstelling zal worden verricht door wethouder W. Spaanderman. In december 2015 wordt hier via de plaatselijke pers uitvoerig aandacht aan besteed.

## De Hervormde Kerkhaan

Op 26 mei 2015 vond controle plaats aan het voegwerk van de Hervormde Kerk in Uitgeest. Houtrot en zwam waren gesignaleerd in de spits van de kerk.

In 2002 zijn er nog voegwerkzaamheden uitgevoerd in de veronderstelling dat het jaren mee kon. Dit bleek echter niet op te gaan. Aangezien de haan door blikseminslag getroffen en beschadigd werd, was deze controle een goed moment om ook de haan onder handen te nemen. De haan was vijftien jaar geleden gerestaureerd door Jan Tiebie



(zie bijgaande foto). Na een dag 'haanherstel' werd de officiële terugplaatsing verricht door predikant G.J. van Aller. Het was zijn laatste handeling aan de kerk.

Op 7 juni 2015 nam hij afscheid van zijn kerk in Uitgeest.



## Café de Driesprong

In de schaduw van de molen De Dog aan de Geesterweg op de kruising van Uitgeest, Akersloot en Limmen ligt Café de Driesprong.

Een café dat velen zich nog kunnen heugen, ondanks dat de deuren in 1988 werden gesloten. De eigenaars Siem (Simon) de Vries en zijn vrouw Sien (Gezina) de Vries-Molenaar hebben na de beëindiging van de exploitatie altijd in het historische pand gewoond. Tot halverwege dit jaar (april), toen het echtpaar zijn intrek nam in een appartement in de Slimp.

De oorsprong van het café gaat terug naar 1850 waar voor de prijs van 1699 gulden een tolhuis werd gebouwd op de driesprong tussen Uitgeest, Akersloot en Limmen. Het tolhuisje werd in 1917 door de gemeente verkocht aan de grootvader van De Vries, Cees Goedhart, die daar een nieuw café mocht bouwen. Opa Cees, ook wel bekend als 'Cees Kachel', heeft het café in 1924 van de hand gedaan en overgedragen aan vader Bertus de Vries die het op zijn beurt in 1964 overdroeg aan zijn zoon Siem. Siem de Vries die in het pand is geboren en getogen, is daar in 1955 getrouwd met Sien, die na de overname vooral het schoonhouden van het café en de bereiding van de maaltijden op zich nam. Het café diende vooral als schaftlokaal voor de werknemers van de verschillende nutsbedrijven, die in de Limmerkoog aan het werk waren. Het café deed ook dienst als vergaderzaal voor sportverenigingen en er zijn tientallen bruiloften gevierd.

In 1980 werden motel van de Valk en de Bob's gebouwd. Als gevolg daarvan kreeg De Driesprong het aanzienlijk minder druk met kostgangers en de kamerverhuur. Langzaam maar zeker vonden ook bruidsparen hun weg naar de grotere zalen. Toen de familie de Vries het café in 1988 sloot was dat erg triest, ze hadden gehoopt dat ze dit werk tot hun pensioen konden volhouden.

Wat de toekomst precies in petto heeft voor De Driesprong is nog een beetje onzeker. Het pand en de grond zijn eigendom van de familie. Eén van de zonen wil er nu twee woonhuizen bouwen en daar gaan wonen. De plannen liggen inmiddels bij de gemeente. Hopelijk lukt dat. Niets is mooier dan dat De Driesprong ook in de toekomst familie-eigendom blijft.



## Nieuws van de Monumentencommissie

Woensdag 30 september zijn de stakeholders in het gemeentehuis bij elkaar geweest om te spreken over het centrumgebied van ons dorp. Dit gebied wordt omlind door het IJsbaanterrein, de Geesterweg, via Castricummerweg, Burg. Van Nienesstraat, Middelweg en terug naar de Geesterweg langs de Dokter Brugmanstraat.

In en langs dit gebied staan verschillende monumenten, rijksmonumenten maar ook gemeentelijke monumenten. De aanwezigen hebben zich deze middag uitgesproken voor het handhaven van deze monumenten. De gemeenteraad heeft zich uitgesproken over de randvoorwaarden in dit gebied. Dit betekent dat er een school, locatie voor zorg en voor evenementen moet komen.

Er volgen nog meer bijeenkomsten om dit centrumgebied te bespreken. Uw ideeën betreffende dit gebied zijn welkom bij de gemeente.

De commissie heeft advies gegeven over de voormalige stremselfabriek en de timmermanswerkplaats aan het Westergeest. Ook het pand aan de Hogeweg nr. 9 is besproken in de vergadering en wordt momenteel verbouwd.

Op de Monumentendag, 12 september, hebben weer veel mensen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een pand ook eens van binnen te bekijken. Er waren ook vragen om eens een rondleiding te geven langs beeldbepalende gebouwen. Dit verzorgt onze vereniging al jaren en de eerste wandeling is al geboekt.



### Tentoonstelling Stedelijk Museum Alkmaar

Een mooie tentoonstelling is te zien in Alkmaar met schilderijen, een collectie pronkzilver en zeventiende eeuwse porselein en glaswerk. De grootste schilder uit Alkmaar ooit, Caesar van Everdingen, is met negen schilderijen waaronder twee imposante schuttersstukken, vertegenwoordigd in de museumzaal *De Gouden Eeuw van Alkmaar*. Voorts zijn er schilderijen van onder andere Pieter Jansz Saenredam, Gerard van Honthorst en Maarten van Heemskerck te zien. De tentoonstelling loopt tot 25 januari 2016.  
[stedelijkmuseumalkmaar.nl](http://stedelijkmuseumalkmaar.nl)



### Boeken

*De gouden jaren* door Annegreet van Bergen. Het boek handelt over de periode van de jaren vijftig in de vorige eeuw tot heden. In een halve eeuw is ons dagelijks leven onvoorstelbaar veranderd. Al lezend komen de herinneringen terug aan wakker worden in de koude slaapkamer met ijsbloemen op de ramen, geen cv maar kolenkachels, wassen zonder wasmachine enzovoort. De vooruitgang in deze periode is enorm en ingrijpend. Interessant om te lezen.

*Museumbezoeking* door Pauline Slot. Uit een interview over het boek: Wat doe ik hier? Ik vroeg het me toch opeens af, terwijl ik daar rondliep: wat doen we hier met zijn allen? Waarom gaan we in steeds grotere drommen naar 'must see' - tentoonstellingen en belangrijke musea? Wat zoeken we daar? En wat gebeurt er als we eenmaal rondlopen op het visgraatparket, onder die hoge plafonds? Iedereen die weleens in een museum komt zal in *Museumbezoeking* veel herkennen: frustraties, verveling, opgetogenheid, en het gevoel dat in musea een strijd woedt tussen het 'hogere' en het banale, tussen het stille en het luidruchtige, tussen markt en publieke zaak.

### Contributie

Enkele leden hebben hun contributie voor 2015 nog niet betaald. Wilt u zo snel mogelijk de contributie voor 2015 alsnog voldoen op IBAN: NL 82 Rabo 0363460780 ten name van Vereniging Oud Uitgeest te Uitgeest. Het bedrag per jaar is € 17.50 (sponsors minimaal € 30.-). Met een machtiging betalen leden slechts € 15.-.

### Nieuws uit de archieven

#### Noord Hollands Archief te Haarlem

WieWasWie is sterk uitgebreid. Nieuw toegevoegd de overlijdensaktes van: Akersloot 1823-1950, Edam 1811-1960, Egmond-Binnen 1811-1950.  
[noord-hollandsarchief.nl](http://noord-hollandsarchief.nl)

#### Regionaal Archief Alkmaar

Teksten van voor 1700 zijn nauwelijks te begrijpen vanwege het gebruikte schrift. Onderzoekt u archieven uit die periode dan is het verstandig om een cursus oud schrift te volgen. Hierdoor bent u in staat de complexe schriften goed te transcriberen en uw archiefonderzoek verder te verrijken. U kunt hiervoor terecht bij het Regionaal Archief Alkmaar. Aanmelden: [info@archiefalkmaar.nl](mailto:info@archiefalkmaar.nl) of bel met (072) 850 82 00

#### Het Westfries Archief te Hoorn

Met ingang van oktober gaat het Westfries Archief de openingstijden van de studiezaal beperken van vier tot twee dagen en wel op dinsdag en vrijdag van 09.00-17.00 uur. [westfriesarchief.nl](http://westfriesarchief.nl)  
Bezoekadres: Blauwe Berg 5c, 1625 NT Hoorn

### Tip

Zoeken in de Monsterrollen.

De database van monsterrollen op de website van het Noordelijk Scheepvaartmuseum bevat 77.043 records van 34.552 zeelieden en 17.098

vermeldingen van 4.935 schepen.

Via het menu aan de linkerkant krijgt u meer achtergrondinformatie over deze monsterrollendatabase.

Zie de website:

[noorderlijkscheepvaartmuseum.nl](http://noorderlijkscheepvaartmuseum.nl)

### Diploma Paleografie

Ons bestuurlid Ria Berger- Van der Eng heeft met succes de cursus Paleografie voor gevorderden gevolgd en is nu zelfs in staat om teksten uit de 13<sup>e</sup> tot 17<sup>e</sup> eeuw te ontcijferen.

